

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра української мови та мовної підготовки іноземців

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

» *вересня* 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УЗУАЛЬНА Й ОКАЗІОНАЛЬНА ФРАЗЕМІКА СУЧАСНОГО
МЕДІАПРОСТОРУ

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В11 Філологія
Освітня кваліфікація: Доктор філософії з філології
Освітньо-наукова програма: «Філологія»

ОНУ

2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Узуальна й оказіональна фраземіка сучасного медіапростору». Одеса : ОНУ, 2025. 16 с.

Розробник:

Алла Петрівна РОМАНЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та мовної підготовки іноземців.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри української мови та мовної підготовки іноземців.

Протокол № 1 від "28" 08 2025 р.

Завідувач кафедри
проф.

Тетяна КОВАЛЕВСЬКА

Погоджено з гарантом ОНП Філологія
проф.

Валерія НЕКЛЕСОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) філологічного факультету:

Протокол № 1 від "28" 08 2025 р.

Голова НМК
доц.

Ольга НОВАК

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри української мови та мовної підготовки іноземців

Протокол № _____ від "____" _____ 20____ р.

Завідувач кафедри

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри української мови та мовної підготовки іноземців

Протокол № _____ від "____" _____ 20____ р.

Завідувач кафедри

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Вечірня форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В11 Філологія Освітня кваліфікація: доктор філософії з філології Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
		12 год.	12 год.
		<i>Практичні</i>	
		12 год.	12 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		66 год.	66 год.
		Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Узуальна й okazіональна фраземіка сучасного медіапростору» є висвітлення найголовніших процесів становлення й розвитку фразеологічної й паремійної підсистем української мови на синхронному зрізі, з'ясування синкретичної природи фразеотворчих смислових чинників та кваліфікація лінгвокультурних концептів у медіапросторі крізь фразеологічну призму.

Завдання курсу: розкрити суть основних проблем у дослідженні фразеології та афористики; визначити особливості становлення й розвитку фразеологічних одиниць; висвітлити теоретичні засади когнітивного й лінгвокультурологічного аспектів у вивченні фразеології й афористики; схарактеризувати специфіку антропоцентричної репрезентації українського фраземікону й паремікону; з'ясувати особливості функціонування фразеологічних та паремійних засобів у медійному просторі; сформулювати уявлення про основні лінгвокультурологічні коди, реалізовані в узуальних та okazіональних фраземах.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

а) інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

б) загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;

в) фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх;

ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів;

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів;

ФК 7. Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері.

Програмні результати навчання

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН 12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- основні поняття й терміни фразеології та афористики;
- особливості становлення й динаміки фразеологічних та паремійних одиниць;
- теоретичні засади когнітивного та лінгвокультурного аспектів у вивченні фразеології;
- типи історичних змін у сфері фразеології;
- специфіку узуальних та okazіональних фразеологічних одиниць;
- основні прийоми трансформації стійких сполук української мови в медіапросторі;

вміти:

- розрізняти фразеологічний та афористичний фонд української мови антропоцентричної орієнтації;
- визначати типи трансформації фразеологічних одиниць на широкому фактичному матеріалі;
- описувати особливості функціонування стійких сполук у медіапросторі;
- аналізувати основні лінгвокультурні концепти, вербалізовані фраземіконом та пареміконом української мови й задіяні в медіадискурсі;
- доречно вживати фразеологічні й паремійні одиниці в певному медійному жанрі, урахувавши їхнє значення та стилістичні можливості.

3. Зміст навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Проблеми дослідження й функціонування фразеологічних та афористичних одиниць

Тема 1. Поняття про фразеологію та афористику

Ознаки фразеологізмів та афоризмів. Походження стійких сполук. Основні фразеологічні концепції. Класифікація афоризмів за походженням. Формули мовленнєвого етикету.

Тема 2. Системний характер фразеологічних одиниць

Поняття про системний характер фразеології. Полісемічні, синонімічні, антонімічні та паронімічні відношення у сфері фразеології.

Тема 3. Варіантність і трансформація у сфері фразеології та пареміології

Поняття про варіацію, варіант, варіантність. Лексичні, граматичні та лексико-граматичні варіанти фразеологізмів. Поняття про трансформацію фразеологічних одиниць та паремій. Способи авторської обробки в медіадискурсі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Лінгвокультурні концепти у фразеології та пареміології в медіадискурсі

Тема 4. Теоретичні засади концептуального та лінгвокультурологічного аналізу стійких сполук

Поняття про основний метод когнітивної лінгвістики. Лінгвокультурологічне й етнопсихологічне студіювання стійких сполук. Фразеоконцепт у контексті когнітології та лінгвокультурології.

Тема 5. Антропоцентрична репрезентація українського фраземікону

Людина у фраземіці: позитивна репрезентація, негативна репрезентація. Вербалізація зовнішності, стану, мисленнєвої й мовленнєвої діяльності.

Тема 6. Концептуалізація інших етнокультурних кодів

Об'єктивація соматичних концептів як важливих репрезентантів ментальності українців. Переінтерпретація сенсорного етнокультурного коду в межах фразеології. Експлікація тваринного світу в українській фразеосистемі та пареміології. Експлікація рослинного світу в українській фразеосистемі та пареміології. Вербалізація часопростору в українській фразеології. Експлікація знань про час і простір у стійких сполуках.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Вечірня форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п/с	ср		л	п/с	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Проблеми дослідження та функціонування фразеологічних та афористичних одиниць								
Тема 1. Поняття про фразеологію та афористику	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 2. Системний характер фразеологічних одиниць	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 3. Варіантність і трансформація у сфері фразеології та пареміології	14	2	2	10	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6	30	42	6	6	30
Змістовий модуль 2. Лінгвокультурні концепти у фразеології та пареміології в медіадискурсі								
Тема 4. Теоретичні засади концептуального та лінгвокультурологічного аналізу стійких сполук	16	2	2	12	16	2	2	16
Тема 5. Антропоцентрична репрезентація українського фраземікону	16	2	2	12	16	2	2	16
Тема 6. Концептуалізація інших етнокультурних кодів	16	2	2	12	16	2	2	16
Разом за змістовим модулем 2	48	6	6	36	48	6	6	36

Усього годин	90	12	12	66	90	12	12	66
---------------------	----	----	----	----	----	----	----	----

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачено.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Проблеми дослідження та функціонування фразеологічних та афористичних одиниць		
Тема 1. Поняття про фразеологію та афористику Ознаки фразеологізмів та афоризмів. Походження стійких сполук. Основні фразеологічні концепції. Класифікація афоризмів за походженням. Формули мовленнєвого етикету.	2	2
Тема 2. Системний характер фразеологічних одиниць Поняття про системний характер фразеології. Полісемічні, синонімічні, антонімічні та паронімічні відношення у сфері фразеології.	2	2
Тема 3. Типологія і структура мовних особистостей Типологія мовних особистостей у лінгвоперсонології. Структурна організація мовної особистості.	2	2
Разом за змістовим модулем 1	6	6
Змістовий модуль 2. Лінгвокультурні концепти у фразеології та пареміології в медіадискурсі		
Тема 4. Теоретичні засади концептуального та лінгвокультурологічного аналізу стійких сполук Поняття про основний метод когнітивної лінгвістики.	2	2

Лінгвокультурологічне й етнопсихологічне студіювання стійких сполук. Фразеоконцепт у контексті когнітології та лінгвокультурології.		
Тема 5. Антропоцентрична репрезентація українського фраземікону Людина у фраземіці: позитивна репрезентація, негативна репрезентація. Вербалізація зовнішності, стану, мисленнєвої й мовленнєвої діяльності.	2	2
Тема 6. Концептуалізація інших етнокультурних кодів Об'єктивація соматичних концептів як важливих репрезентантів ментальності українців. Переінтерпретація сенсорного етнокультурного коду в межах фразеології. Експлікація тваринного світу в українській фразеосистемі та пареміології. Експлікація рослинного світу в українській фразеосистемі та пареміології. Вербалізація часопростору в українській фразеології. Експлікація знань про час і простір у стійких сполуках.	2	2
Разом за змістовим модулем 2	6	6
Усього годин	12	12

7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Теорія мовної особистості в сучасній науковій парадигмі			

1.	Тема 1. Поняття про фразеологію та афористику Опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Робота з фразеологічними словниками	10	10
2.	Тема 2. Системний характер фразеологічних одиниць Опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Робота з текстами (добір прикладів щодо системності фразеологічних одиниць; оформлення синонімічних рядів фразеологічних одиниць)	10	10
3.	Тема 3. Варіантність і трансформація у сфері фразеології та пареміології Опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Робота з текстами (добір прикладів трансформованих фразеологізмів)	10	10
	Разом за змістовим модулем 1	30	30
	Змістовий модуль 2. Лінгвоіндивідуалізації й комунікативна специфіка мовної особистості вченого		
4	Тема 4. Теоретичні засади концептуального талінгвокультурологічного аналізу стійких сполук Опрацювання додаткової літератури. Науковий пошук літератури на розглядувану тематику.	8	8
5.	Тема 5. Антропоцентрична репрезентація українського фраземікону Опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Робота з текстами й словниками (добір фразеологічних одиниць за темою та їхній письмовий коментар)	8	8
6.	Тема 6. Концептуалізація інших етнокультурних кодів Опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Робота з текстами й словниками (добір фразеологічних одиниць за темою та їхній письмовий коментар)	10	10
	Разом за змістовим модулем 2	36	36
	Усього	66	66

Відповідно до Положення про порядок визнання у вищій школі та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та ВСП «Фаховий коледж Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (розділ 2) здобувачі також можуть пройти професійні

курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, онлайн-семінари й отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний контроль або фрагмент підсумкового контролю.

Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Неформальна освіта		
	Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або компетентності, результати навчання, що формуються)
	Платформа Prometheus. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3 Запропонований курс дасть змогу опанувати стратегії та процедури критичного мислення, що уможливить підвищення ефективності та успішності ухвалених рішень. Ознайомлення з теорією та методикою навчання критичного мислення посилить методологічну підготовку й сприятиме успішності освітньої діяльності.	ПРН 3 ПРН 4

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для визнання таких результатів здобувач повинен звернутися до викладача й узгодити з ним відповідність навчальній дисципліні, її фрагменту чи окремій темі. Для зарахування періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей і результатів навчання.

9. Методи навчання

Комплекс методів, застосовуваних під час вивчення курсу:

словесні (лекція, пояснення, дискусія, постановка й обговорення проблемних ситуацій);

наочні (ілюстрації, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних дослідження, мультимедійні презентації);

практичні (тренувальні вправи, виконання індивідуальних завдань, робота в науковій бібліотеці, інтернеті, робота зі словниками, робота з текстами).

10. Форми контролю і методи оцінювання

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Узуальна й оказіональна фраземіка сучасного медіапростору» використовують такі методи оцінювання знань та умінь:

- поточний та періодичний контроль: усне опитування, оцінювання презентації, контрольне опитування, тестові завдання;
- підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	Здобувач достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач продемонстрував лише деякі елементи

		матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Ознаки фразеологізмів та афоризмів.
2. Походження стійких сполук.
3. Основні фразеологічні концепції.
4. Класифікація афоризмів за походженням.
5. Фразеологічні норми з лінгвостилістичного погляду.
6. Мовні кліше і мовні штампи.
7. Формули мовленнєвого етикету.
8. Поняття про системний характер фразеології.
9. Полісемічні відношення у сфері фразеології.
10. Синонімічні відношення у сфері фразеології.
11. Контрастивні, омонімічні та паронімічні відношення у сфері фразеології.
12. Поняття про варіацію, варіант, варіантність.
13. Лексичні, граматичні та лексико-граматичні варіанти фразеологізмів.
14. Поняття про трансформацію фразеологічних одиниць та паремій.
15. Способи авторської обробки в медіапросторі.
16. Функціонування фразеологічних і паремійних засобів у публіцистичному стилі.
17. Фразеографія як галузь знань про укладання словників із фразеології.
18. Становлення фразеографії в Україні.
19. Характеристика основних фразеографічних праць.
20. Поняття про основний метод когнітивної лінгвістики.
21. Лінгвокультурологічне й етнопсихологічне студіювання стійких сполук.
22. Фразеоконцепт у контексті когнітології та лінгвокультурології.
23. Людина у фраземіці: позитивна репрезентація, негативна репрезентація.
24. Вербалізація зовнішності, стану, мисленнєвої й мовленнєвої діяльності.
25. Об'єктивація концептів *серце, очі, голова* як важливих репрезентантів ментальності українців.
26. Переінтерпретація сенсорного етнокультурного коду в межах фразеології.
27. Експлікація тваринного світу в українській фразеосистемі та пареміології.
28. Експлікація рослинного світу в українській фразеосистемі та пареміології.
29. Вербалізація часопростору в українській фразеології.
30. Експлікація знань про час і простір у стійких сполуках.

12. Розподіл балів, які отримують аспіранти

У ході поточного контролю аспірант може отримати максимальну оцінку 100 балів. Якщо за результатами поточного контролю аспірант набрав менше 60

балів або бажає підвищити свій підсумковий результат, він виконує **додаткове індивідуальне контрольне завдання** (див. «Перелік питань для поточного контролю»). Результати виконання цього завдання враховуються при формуванні підсумкової оцінки з дисципліни, але загальна кількість балів не може перевищувати 100.

Поточний контроль						Індивідуальне самостійне завдання	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	100
10	10	10	10	15	15		
Разом за модуль 1 - 30 балів			Разом за модуль 2 - 40 балів				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Узуальна й оказіональна фраземіка сучасного медіапростору».
2. Силабус навчальної дисципліни «Узуальна й оказіональна фраземіка сучасного медіапростору».

14. Рекомендована література

Основна

1. Барилова Г. К., Должикова Т. І., Кравченко М. В., Мілева І. В. Сучасна українська літературна мова : навч. комплекс. 2-ге вид., переробл. і доповн. Старобільськ, 2021. 290 с.
2. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Фраземіка та фраземографія в сучасній лінгвопарадигмі : підручник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 202 с.
3. Митько Н. А. Сучасна українська мова. Лексикологія : матеріали для практичних занять : навч.-метод. посібник. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 64 с. URL : <https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/630/1/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0.%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202019%20%D0%9C%D0%B8%D1%82%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%9D.%D0%90..pdf> (дата звернення: 23.08.2025).
4. Павлик Н. В., Юносова В. О. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : навч. посібник. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. 228 с.
5. Полюжин І. М. Зоофраземіка англійської та української мов: лінгвокультурологічний аспект : дис. ... д-ра філософії. Ужгород, 2024. 235 с.

Додаткова

1. Венжинович Н. Ф. Фраземіка української літературної мови в контексті когнітології та лінгвокультурології : монографія. Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2018. 463 с.
2. Романченко А. П. Лексичні фразеоваріанти як складники узуальної фразеології. *Записки з українського мовознавства*. Одеса : Полипринт, 2020. Вип. 27. С. 13-20. URL : <http://zum.onu.edu.ua/article/view/206465>.
3. Романченко А. П. Лінгвокогнітивний складник мовної особистості синоптика. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Київ : Гельветика, 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 38-43.
4. Романченко А. Психолінгвістичні та етнокультурні параметри компаративної картини світу українців. *Lingua Montenegrina*. Cetinje, 2023. Вр. 32. № 2. С. 79-96.
5. Романченко А. П. Синонімія й варіантність онімів у фразеологізмах та пареміях. *Одеська лінгвістична школа: пріоритетні напрями* : колект. монограф. Одеса : Видавець С. Л. Назарчук, 2024. С. 19-27.

6. Романченко А. Фонові знання й усталені зоофраземні утворення в українській мові. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія*. 2024. Вип. 1 (51). С. 125–131.
7. Романченко А. П. Фразеосфера елітарної мовної особистості Петра Сороки: етнокультурне та особистісне. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич : Гельветика, 2020. С. 223–228. URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/31_2020/part_2/37.pdf.
8. Романченко А. П. Ядро, центр та периферія українських зоофразеологізмів. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Ужгород : П. П. Данило С. І., 2020. Вип. 2 (44). С. 299-303. URL : <http://vothp.knuba.edu.ua/index.php/2663-6840/article/view/223599>.
9. Романченко А. П., Бугаєнко Л. П. Специфіка функціонування фразеологічних одиниць у творчості Василя Полтавчука. *Одеська лінгвістична школа: класичне і новітнє : колективна монографія / за заг. ред. Ковалевської Т. Ю. Одеса : ПолиПринт, 2019. С. 217-222.*
10. Романченко А. П., Стрій Л. І. Граматичне варіювання фразеологічних одиниць. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями філологічних, лінгводидактичних і соціальнокомунікаційних досліджень» (28-29 листопада 2024 року) [редактори-упорядники С. Климович, В. Олексенко]. Херсон, 2024. С. 131-134.
11. Шуленок О. С. Фразеологізми з компонентом-орнітономеном у сучасній українській мові: структурно-семантичні і етнолінгвістичну особливості : дис. ... д-ра філософії. Київ, 2023. 257 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. www.library.edu-ua.net/ – Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського.
2. www.onu.edu.ua – Інформаційний портал Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://www.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
5. <http://www.ukrbook.net> – Книжкова палата України імені Івана Федорова.
6. Journals.uran.i.ua – Наукова періодика України.
7. <http://onu.edu.ua/uk/> – Сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.